

Búcsú Debreczeni Tibortól

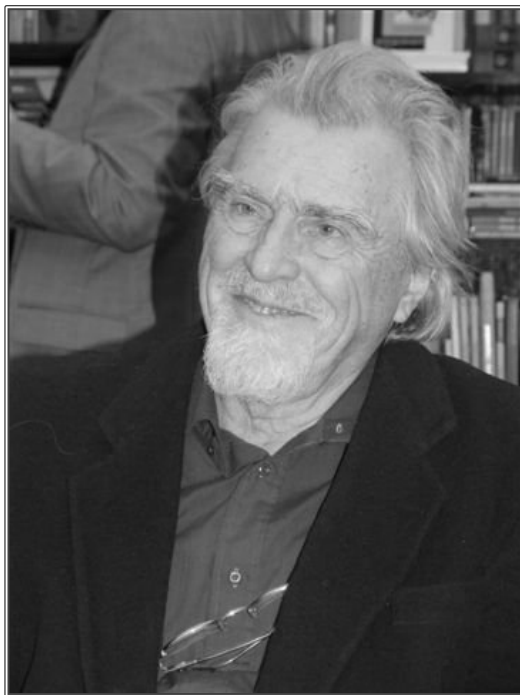
1928–2024

Debreczeni Tibortól búcsúzunk, a tanártól, az amatőrszínháték-mozgalom jeles rendezőjétől, a drámapedagógustól, előadóművéstől. Nagyívű, alkotómunkában gazdag, sikeres életút zárult le.

1957-ben Debrecenben, túl a háború borzalmain és az ötvenes évek traumáin, egy fiatal magyartanár azt javasolta a Tóth Árpád Gimnáziumban, hogy a diákok ne színdarabbal, hanem versösszeállítással álljanak közönség elé. És elindult Debrecenben egy tíz évig tartó, varázslatos költészeti sorozat, a József Attila Irodalmi Színpad irodalmi estjei, felpezsdítve Debrecen kulturális életét.

Debreczeni Tibor megszállott emberként ideje, energiája jó részét ennek az ügynek szentelte. A Népművelési Intézet munkatársaként animátor, szervező, előadó. Fórumokat, fesztiválokat szervez, szaklapokban több száz cikk, tanulmány szerzője. Az amatőrmozgalomban sok csoport, rendező munkáját segítette. Szuggesztív személyiségének, programalkotó készségének köszönhetően indult virágzásnak a gyermek- és diákszínhátászás, valamint az amatőr versmondás.

Nagy ajándék a sorstól, hogy 1968 és 1974 között, legeredményesebb rendezői korszakában tagja lehettem a BME Schönherz Zoltán Kollégiumában '68-ban megalakult Vári Irodalmi Színpadnak. Miközben csoportunk sikereket aratott, ő írhatta időnként rendezőként és a Népművelési Intézet felelős munkatársaként az igazoló jelentéseket a felettes szerv, a Művelődésügyi Minisztérium utasítására. Szigorú

Fotó: Aknay Tibor

pártemberek nézték meg többször videófelvételtől műsorainkat, árgus szemmel öröködvé és vizsgálódva, nem káros-e például Weöres Sándor költészete.

Miután csoportja megszűnt, egyedül állt pódiumra. Mindegyik önálló műsora sikeres volt. 1988-as nyugdíjazása elkeserítette, de változatlanul aktív maradt. Felfedezte, magyarra adaptálta a drámapedagógiát, megírta az első műhelytanulmányokat, és megjelentette az első drámajátékkönyvet. Megalapította a Magyar Drámapedagógiai Társaságot, szerkesztette a Drámapedagógiai Magazint.

85 éves koráig tanított drámapedagógiát a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karán, Nagykőrösön. Itt diákjaival létrehozta a Karácsony Sándor Színpadot. 1990-ben *Tiszaladányi jeremiád* címmel dokumentumjátékot rendezett a Szovjetunióba malenykij robotra elhurcoltakról. Műsoraikkal 23 éven át járták a Kárpát-medence magyarlakta településeit.

Első szerkesztett műsora Szabó Lőrinc-műsor volt Debrecenben. Utolsó műsora is Szabó Lőrinc-műsor volt barátaival 2023-ban, Szántódon. Fájdalmasan kiáltott: *Ki lopta el az Óriásomat?*

Debreczeni Tibor mindig képes volt maga köré csapatot szervezni, és mindig meg tudott újulni. Generációk tanultak tőle irodalmat, versmondást, előadóművészetet, drámapedagógiát, menekülést az értékekbe, szomjúságot, igényt a szép szóra. Értékteremtő munkája sokunk számára adott meghatározó élményt. Hálával, köszönettel tartozunk a szellemi és érzelmi sikerélményekért!

Emlékét, örökségét megőrizzük!
Nyugodj békében, Tibor!

2024. szeptember

Torma Mária